

Protokół
z posiedzenia Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej
w dniu 26 lutego 2019 r.

PROPONOWANY PORZĄDEK POSIEDZENIA:

1. Otwarcie posiedzenia, przyjęcie porządku.
2. Zatwierdzenie protokołu z posiedzenia Komisji w dniu 12 grudnia 2018 r.
3. Sprawozdanie z prac Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego za rok 2018.
4. Przyjęcie Planu pracy Komisji na 2019 rok.
5. Sprawy różne.

Ad. 1.

Otwarcie posiedzenia, przyjęcie porządku.

Przewodniczący Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej, pan Józef Kubica, otworzył posiedzenie Komisji, przywitał zebranych i omówił porządek posiedzenia, który został przyjęty jednogłośnie.

Ad. 2.

Zatwierdzenie protokołu z posiedzenia Komisji w dniu 12 grudnia 2018 r.

Przewodniczący Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej, pan Józef Kubica, wobec braku uwag, poddał protokół pod głosowanie:
(ZA – 5, PRZECIW – 0, WSTRZYMAŁ SIĘ – 0).

Ad. 3.

Sprawozdanie z prac Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego za rok 2018.

Przewodniczący Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej, pan Józef Kubica, poprosił o zabranie głosu przedstawicieli Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego.

Zastępca Dyrektora Wydziału Ochrony Środowiska, pani Ewa Owczarek-Nowak, przedstawiła prezentację – sprawozdanie z prac Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego za rok 2018.

Wydruk prezentacji stanowi załącznik do niniejszego protokołu.

Członek Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej, pani Beata Kocik, zapytała, czy na rok 2019 są przewidziane działania w zakresie promocji uchwały „antysmogowej”, również w kontekście współpracy z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska.

Zastępca Dyrektora Wydziału Ochrony Środowiska, pani Ewa Owczarek-Nowak, powiedziała, że przewidziano dużo działań związanych z ochroną powietrza, skierowanych w stronę samorządów gminnych. Ponadto w 2020 roku aktualizowany będzie Program ochrony powietrza, przedtem konieczne będzie przygotowanie sprawozdania z dotychczasowych działań. Dla okręgu wokół Żywca będzie przygotowany tzw. „mini” program ochrony powietrza.

Członek Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej, pan Stanisław Baczyński, wspomniał o konieczności propagowania ochrony powietrza wśród zwykłych mieszkańców. Zapytał, kiedy można się spodziewać aktualizacji wojewódzkiego planu gospodarki odpadami (w kontekście PSZOK-ów).

Zastępca Dyrektora Wydziału Ochrony Środowiska, pani Ewa Owczarek-Nowak, wyjaśniła, że planowana aktualizacja będzie dotyczyła miejsc przetrzymywania transportów odpadów. Nie planuje się innych zmian. Jeśli chodzi o PSZOK-i, jesienią zeszłego roku ukazały się konkluzje BAT na temat gospodarowania odpadami, również komunalnymi, będziemy wzywać do zastosowania się do tych wymogów. Każda gmina powinna mieć obowiązkowo u siebie PSZOK.

Członek Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej, pan Stanisław Baczyński, powiedział, że żeby gminy mogły sięgnąć po pieniądze do funduszy ochrony środowiska lub programów unijnych, muszą mieć to zapisane w wojewódzkim planie gospodarki odpadami. Jeśli nie mają – są zablokowane, dlatego można by im pomóc i zaktualizować ten plan.

Zastępca Dyrektora Wydziału Ochrony Środowiska, pan Witold Klimza, powiedział, że w załączniku nr 1 do wojewódzkiego planu gospodarki odpadami, tzn. w planie inwestycyjnym, który był bardzo dokładnie uzgadniany przez ministerstwo, są wymienione PSZOK-i, czyli na etapie budowy planu wiele gmin pamiętało o tym obowiązku. O aktualizacji wojewódzkiego planu gospodarki odpadami decyduje Zarząd oraz radni. Wnioski poszczególnych gmin spowodują, że Zarząd będzie musiał podjąć decyzję w tym zakresie.

Członek Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej, pan Stanisław Baczyński, zapytał o potencjał województwa śląskiego w zakresie termicznej obróbki odpadów w postaci istniejących czy planowanych instalacji. W tej chwili firmy zajmujące się

gospodarką odpadami mają problem – gromadzą RDF, odbiorcy wycofują się z umów, cementownie ograniczają popyt.

Zastępca Dyrektora Wydziału Ochrony Środowiska, pan Witold Klimza, powiedział, że nie mamy w tym zakresie żadnego potencjału. Na dzień dzisiejszy na terenie województwa śląskiego nie funkcjonuje żadna instalacja do termicznego przetwarzania odpadów komunalnych. Trudno sobie wyobrazić, aby teraz budować spalarnię odpadów zmieszanych. Jedyne o czym można mówić, to kogeneracja – spalanie po to, aby pozyskiwać ciepło. We wspomnianym załączniku do planu jest wykaz kilku instalacji z terminami ich realizacji. Dwie instalacje powinny być wykonane do końca 2018 roku, a nie powstały. Na dzień dzisiejszy jedyna forma termicznego unieszkodliwiania odpadów komunalnych to spalanie w cementowniach (Rudniki k. Częstochowy, Działoszyn). Na terenie województwa są trzy spalarnie unieszkodliwiające odpady konkretnego rodzaju: SARPI w Dąbrowie Górniczej (odpady niebezpieczne), w Centrum Onkologii w Gliwicach (odpady medyczne) i MPGK w Katowicach (odpady medyczne i przemysłowe). Nie ma instalacji do unieszkodliwiania odpadów pochodzenia komunalnego na terenie naszego województwa.

Członek Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej, pan Stanisław Baczyński, podkreślił, że jest to duży problem.

Członek Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej, pani Beata Kocik, wyraziła opinię, że przyszedł moment na zmianę planu.

Zastępca Przewodniczącego Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej, pan Grzegorz Gaża, zapytał o działania w zakresie promocji potencjału rzek (turystycznego, gospodarczego).

Zastępca Dyrektora Wydziału Ochrony Środowiska, pani Ewa Owczarek-Nowak, powiedziała, że po pierwsze w Polsce od kilku lat powraca temat żeglugi śródlądowej, jest ratyfikowana konwencja, zaczęto tworzyć dokumentację do modernizacji Odrzańskiej Drogi Wodnej, coraz poważniej mówi się o budowie na terenie naszego województwa kanału śląskiego (połączenie górnej Wisły z Odrzańską Drogą Wodną na południe od Tychów) oraz kanału Dunaj-Odra-Łaba (Kędzierzyn – Ostrawa). Są to plany bardzo śmiałe, wymagające wzięcia pod uwagę wielu aspektów i szerokiej dyskusji.

Drugą rzeczą jest turystyczne wykorzystanie rzek – potężny potencjał (opowieści, legendy związane z różnymi rzekami, tematy związane z dziedzictwem industrialnym). Sejmiki Województwa Opolskiego i Śląskiego podjęły uchwały na temat wspólnych działań w kierunku rozwoju tej turystyki, ale nie udało się wyjść poza deklaracje.

Samorządy „odrzańskie” podpisały w zeszłym roku deklarację o szlaku rowerowym Blue Velo, który będzie prowadził wzdłuż Odry. Odra jako obiekt turystyczny jest obiektem bardzo wszechstronnym, może zachwycić miłośnika przyrody, miłośnika zabytków techniki czy sportu.

Promocja potencjału głównych rzek województwa to również pokazanie, że rzeka niesie ze sobą potencjał w zakresie gospodarki przestrzennej. Jako województwo dużych rzek mamy niewiele, mamy niewielkie rzeki, bo jesteśmy położeni na głównym dziale wodnym. Pokazanie rzeki w rozwoju przestrzennym, jako osi jednostek osadniczych, to ciekawy temat. Niestety w świadomości ludzi rzeka to albo powódź albo ściek.

W zeszłym roku zrobiliśmy dwie konferencje (jedna pod kątem planowania przestrzennego z zaangażowaniem partnerów z Niemiec oraz konferencja zamykająca rok Odry). Rok Odry obchodzono w całej „odrzańskiej” części Polski. Zaangażowaliśmy się w „Pływadła”, zorganizowaliśmy konkurs posterowy dla młodzieży. Odbyła się konferencja prasowa na Kanale Gliwickim oraz „rejs samorządowy” – połączone wyjazdowe posiedzenie komisji sejmikowych ds. rozwoju i zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego i opolskiego. W tym roku pewnym ograniczeniem są finanse.

Zastępca Przewodniczącego Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej, pan Grzegorz Gaża, zapytał o budowę zbiornika retencyjnego w Rudach Raciborskich.

Zastępca Dyrektora Wydziału Ochrony Środowiska, pani Ewa Owczarek-Nowak, uściśliła, że chodzi o Kotlarnię w województwie opolskim. Przy okazji modernizacji Odrzańskiej Drogi Wodnej ten temat ma szansę powrócić. Jeśli mowa o budowie kanałów żeglugowych, to trzeba zapewnić wodę w zbiornikach retencyjnych. Ministerstwo coraz poważniej wspomina o Kotlarni.

Członek Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej, pan Henryk Siedlaczek, powiedział że w kontekście Kotlarni należy mówić o wstrzymanej realizacji budowy sieci zbiorników małej retencji – w Kotlarni, ale przede wszystkim w gminie Rudnik. Gdyby to się udało, to mielibyśmy w całej południowej części rzeki Odry od granicy z województwem opolskim problem rozwiązany. Jest to problem kosztochłonny, ale przeszedł już całą fazę koncepcyjną, omówienie zasadności, są szkiecowe plany, gdzie zbiorniki powinny być.

Chciałbym podkreślić, że w obszarze powiatu raciborskiego i Cysterskich Kompozycji Krajobrazowych Rud Wielkich jest potężny zasób wydawnictw, nośników informacji, prezentacji związanych z historią, ta działalność jest tam realizowana świetnie. Wyszła

także broszura, wydana przez wojewodę, poświęcona pewnym nazwiskom związanym z powstaniami śląskimi (np. kapitan Oszek związany z harcerstwem wodnym).

Ad. 4.

Przyjęcie Planu pracy Komisji na 2019 rok.

Przewodniczący Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej, pan Józef Kubica, zaproponował, aby w punkcie 5. planu pracy wpisać miasto Żywiec.

Radni po krótkiej dyskusji zgodzili się na brzmienie punktu 5.: *Jakość powietrza w województwie śląskim ze szczególnym uwzględnieniem miasta Żywiec*, a następnie jednogłośnie przyjęli proponowany plan pracy Komisji na 2019 rok.

Ad. 5.

Sprawy różne.

Członek Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej, pan Henryk Siedlaczek, zaproponował zajęcie się (być może w przyszłym roku) tematem restytucji terenów „pokłęskowych” (np. Rudy Raciborskie po pożarze).

Przewodniczący Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej, pan Józef Kubica, krótko przybliżył tragedię z 1992 r. i potwierdził, że ogromna praca leśników jest warta uwagi.

Członek Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej, pan Stanisław Baczyński, zapytał o monitoring środowiska w zakresie klęsk żywiołowych (smog, powodzie, wiatry, burze).

Zastępca Dyrektora Wydziału Ochrony Środowiska, pani Ewa Owczarek-Nowak, powiedziała, że Wydział nie zajmuje się takim tematem, ale czasami otrzymuje dane. Jakość powietrza monitoruje Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska, dane są dostępne. Nie spotkałam się z prognozowaniem wichur, a w kwestii zjawisk powodziowych kierownicy zbiorników zaporowych na Śląsku kilka lat temu otrzymywali dane z Czech.

Członek Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej, pan Stanisław Baczyński, zauważył, że różnymi zjawiskami zajmują się różne instytucje, choć sprawy dotyczą jednego zagadnienia – bezpieczeństwa publicznego.

Zastępca Dyrektora Wydziału Ochrony Środowiska, pani Ewa Owczarek-Nowak, wspomniała o Centrum Zarządzania Kryzysowego.

Członek Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej, pani Beata Kocik, wyraziła opinię, że dużo zależy od tego, jak w danym rejonie działa Centrum Kryzysowe, i jakie jest zagrożenie.

Członek Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej, pan Henryk Siedlaczek, podał przykład powiatu raciborskiego, w którym nie ma problemu z działaniem takiego centrum, są informacje na telefon o zagrożeniach.

Przewodniczący Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej, pan Józef Kubica, wskutek wyczerpania porządku obrad zakończył posiedzenie Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Józef Kubica

Przewodniczący
Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej